

Debreceni Ítéltábla

Gf.III.30.056/2023/8.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Zeke Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Zeke László ügyvéd) által képviselt Felperes (cégjegyzékszám, cím) felperesnek – a Dr. Rácsai Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Rácsai Lajos ügyvéd) által képviselt Alperes (cégjegyzékszám, cím) alperes elleni kártérítési perében, amelybe az alperes pernyertességének az előmozdítása érdekében beavatkozott az ifj. dr. Horváth Ferenc ügyvéd (cím) által képviselt Beavatkozó (cégjegyzékszám, cím) a Miskolci Törvényszék 2023. február 6. napján kelt 10.G.40.174/2022/13. számú ítélete ellen a felperes 14. sorszámú fellebbezése alapján, az alulírott napon megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (Tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek és a beavatkozónak egyaránt 444 500 (Négyszáznegyvennégyezer-ötszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

[1] A felperes, mint végrehajtást kérő kérelmére a Hajdú-Bihar-Megyei Bíróság – az általa kibocsátott, 2007. január 29-én jogerős Gpkf.50.132/2006. számú fizetési meghagyásban megállapított fizetési kötelezettség teljesítésére – a 2007. március 22-én kelt Vh.0900/15/2007. számú végrehajtási lappal végrehajtást rendelt el a perben nem álló T1 adóssal szemben.

A 15 463 455 Ft ügyértékű végrehajtási eljárásban kezdetben VH1 önálló bírósági végrehajtó járt el, majd 0164.V.0184/2007. ügyszámon 2019. áprilisától az önálló bírósági végrehajtó alperes.

A Végrehajtást Kérő, mint végrehajtást kérő kérelmére is indult végrehajtás T1 adóssal szemben, amely 0164.V.0588/2008. számon szintén az alperesnél van folyamatban.

Az alperes a 0164.V.0588/2008. számú végrehajtási ügyet nem csatolta a korábban megindult, a jelen per felperese által indított eljáráshoz.

A végrehajtó a 2007. május 30-án kelt intézkedéseivel megkereste a ... Körzeti Földhivatalt az adós tulajdonában álló Község, külterület hrsz1. és hrsz2. helyrajzi számú ingatlanok lefoglalása érdekében.

A felperes által indított végrehajtási eljárásban az eltelt évek alatt több végrehajtói intézkedés történt, több alkalommal állítottak ki az ingatlanok tekintetében is árverési hirdetményt, azonban a felperes kérelmére árveréseket nem tartottak, mert a felperes és az adós (a

végrehajtó közreműködése nélkül) egyeztetett, amelynek az eredményeként az adós részteljesített, mivel azonban a követelést maradéktalanul nem elégítette ki, a felperes a 2015. június 8-án kelt és a végrehajtóhoz 2015. június 11-én érkezett nyilatkozatában kérte, hogy tegyen meg minden szükséges végrehajtási cselekményt a tartozás rendezése érdekében. A végrehajtást korábban foganatosító végrehajtó ezt követően további intézkedést nem tett. Az alperes 2019. április 19-én vette át a végrehajtást.

A 0164.V.0588/2008. számú végrehajtási eljárásban a végrehajtást kérő 2020. február 7-én előterjesztett kérelmére az alperes 2020. február 11-én megkereste ... Község Önkormányzatát a lefoglalt két ingatlan adó- és értékbizonyítványának a beszerzése érdekében, majd a 2020. augusztus 19-én kelt 0164.V.184/2008/137. és 140. számú irataiban értesítette a feleket, illetve jelen per felperesét is a megállapított becsértékről.

T1 adós a felperessel szemben keresetet terjesztett elő a Mátészalkai Járásbíróságon, amelyben elévülésre hivatkozással kérte az alperesnél 164.V.0184/2007. ügyszámon folyamatban lévő végrehajtási eljárás megszüntetését.

Az Mátészalkai Járásbíróság a 2021. november 16-án kelt 13.P.20.405/2021/29. számú ítéletével a keresetet elutasította és rendelkezett a felfüggesztett végrehajtási eljárás folytatásáról. A Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2022. február 22-én kelt 4.Pf.21.096/2021/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a Vh.0900/15/2007. számon kiállított végrehajtási lappal elrendelt, az alperes előtt 0164.V.0184/2007. szám alatt folyamatban lévő végrehajtási eljárást megszüntette. Mellőzte a végrehajtási eljárás felfüggesztését megszüntető és annak folytatását elrendelő ítéleti rendelkezést.

[2] A felperes a 2022. október 20-án előterjesztett keresetében kérte az alperesnek közhatalom gyakorlásával okozott kár megtérítése címén 20 843 678 Ft és annak 2020. június 8. napjától a kifizetés napjáig járó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:155. §-a szerinti késedelmi kamata, további 342 900 Ft és annak 2020. március 29. napjától, valamint 2 244 504 Ft és annak 2020. április 26. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamata és perköltség megfizetésére kötelezését.

A keresete jogszabályi alapjaként a Ptk. 6:518., 520., 522., valamint 548.-549. §-ait jelölte meg, majd – az elsőfokú bíróság által a 2023. február 6-án megtartott perfelvételi tárgyaláson adott anyagi pervezetését követően – a kereseti kérelmét akként tartotta fenn, hogy a jogalap tekintetében másodlagosan hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 339. § (1) és 349. § (1) bekezdésére.

A keresete tényalapjaként előadta, hogy az adóssal történő egyeztetések eredménytelensége miatt 2015. június 8-án kérte a végrehajtót, hogy tegyen meg minden szükséges végrehajtási cselekményt. A Végrehajtást kérő kérelmére is végrehajtás indult ugyanazon adóssal szemben, amelyet ugyanaz a bírósági végrehajtó foganatosított 0164.V.0588/2008. számon. A végrehajtó mindkét végrehajtási eljárásban lefoglalta az adós Község, külterület hrsz1. és hrsz2. hrsz. alatti ingatlanait, azok adó- és értékbizonyítványát beszerezte, és az általa megállapított becsértéket a 2020. augusztus 19-én kelt levelével közölte.

Hangsúlyozta, hogy az adós végrehajtási eljárás megszüntetése iránti keresetét a Mátészalkai Járásbíróság a 13.P.20.405/2021. számú ítéletével elutasította. Ebből kiemelte, hogy a végrehajtó nem tett eleget a bírósági végrehajtási ügyvitelről és pénzkezelésről szóló 1/2002. (I. 17.) IM rendelet (Vüsz.) 24. § (1) bekezdésének és annak ellenére, hogy az adós személye azonos volt, nem csatolta az utóbb indult végrehajtási ügyet a korábban indult, jelen keresettel érintett végrehajtási üggyhöz, azonban a Végrehajtást kérő által indított végrehajtási eljárásban

a felperest, mint érintettet feltüntette, és ennek alapján értesítette őt is a megállapított becsértékről.

A Mátészalkai Járásbíróság úgy foglalt állást, hogy a község, külterület hrsz1. és hrsz2. hrsz. alatti ingatlanok vonatkozásában a végrehajtónak a 0164.V.588/2008. szám alatti ügyben az adó- és értékbizonyítvány beszerzésére tett végrehajtói intézkedése az elévülést megszakító hatályú végrehajtási cselekmény volt, és mivel a végrehajtó a két végrehajtási ügyet együttesen kezelte, ezért nincs jelentősége annak, hogy ezt a végrehajtási cselekményt melyik ügyben fogatosította, mivel az ingatlanok értékesítését szolgáló végrehajtói intézkedés mindkét ügyre érdemi kihatással volt.

Idézte a Nyíregyházi Törvényszék (a továbbiakban: másodfokú bíróság) ítéletének az indokolását is, amely szerint a végrehajtónak a Vüsz. 24. §-ában előírt adminisztratív kötelezettség, a két végrehajtási ügy csatolásának az elmulasztása miatt, ezen eljárásjogi intézkedés hiányában nem lehet a két végrehajtási ügyet csatolt ügyként kezelni. Kiemelte, hogy a másodfokú bíróság is megállapította azt, hogy az ügyek csatolása sem jogilag, sem a gyakorlatban nem történt meg. Habár ebből azt a következtetést vonta le, hogy a Végrehajtást kérő által indított eljárásban tett végrehajtási cselekmények nem tekinthetők a perbeli végrehajtási eljárásban is fogatosított cselekménynek, következésképpen azok nem alkalmasak a perbeli végrehajtási jog elévülésének a megszakítására, azonban a másodfokú bíróság ítéletének indokolásából az is megállapítható, hogy a felperes 2015. június 8-án kelt és a végrehajtóhoz 2015. június 11-én érkezett végrehajtás folytatása iránti kérelmét lehet az elévülést megszakító hatályú utolsó intézkedésnek tekinteni. Tény, hogy ezt követően csak 2020. augusztus 19-én, az öt éves elévülési időn túl történt meg a község-i ingatlanok becsértékének megállapítása a keresettel érintett végrehajtási eljárásra is kiterjedően.

Állítása szerint mindebből az is következik, hogy az alperes jogellenes magatartása abban nyilvánult meg, hogy egyrészt elmulasztotta a Vüsz. 24. §-a szerinti iratcsatolást – amely azzal a járt, hogy a Végrehajtást kérő kérelmére indult végrehajtási eljárásban tett végrehajtói intézkedések hatálya nem terjedt ki a keresettel érintett végrehajtási eljárásra –, másrészt az alperes passzivitása folytán következett be az elévülés, mivel több, mint öt éven keresztül nem intézkedett a kérése ellenére sem a követelés behajtása iránt.

Nem vitatta, hogy a végrehajtó kártérítési felelőssége csak akkor állapítható meg, ha a végrehajtást kérő az intézkedés elmulasztása ellen ésszerű időn belül él végrehajtási kifogással. Jelen esetben azonban erre nem volt lehetősége, mert nem volt olyan konkrét végrehajtói intézkedés, ami ellen előterjeszthető lett volna kifogás. A perfelvételi tárgyaláson kiegészített jogi érvelése szerint nem vitásan a végrehajtó mulasztása is megalapozhatja a végrehajtási kifogás előterjesztését abban az esetben, ha van egy konkrét intézkedési kötelezettsége a végrehajtónak, amit elmulaszt, adott esetben azonban ilyen kötelezettségsértést nem lehet megállapítani.

[3] Az alperes az ellenkérelmében elsődlegesen az eljárás megszüntetését, másodlagosan a kereset elutasítását kérte.

Az eljárás megszüntetése iránti kérelmét arra alapította, hogy a felperes kereseti kérelme jogalapjaként felhívott Ptk. 6:549. § (2) bekezdése szerint a végrehajtói jogkörben okozott kárért való felelősségre a közigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség szabályait kell megfelelően alkalmazni, és az ilyen kártérítési keresetnek előfeltétele a rendes jogorvoslat kimerítése. Ez a rendes jogorvoslat pedig a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 217. § (6) bekezdés c) pontja és (7) bekezdése alapján a végrehajtási kifogás.

Emellett hivatkozott a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 24. § (3) bekezdésére, 176. § (1) bekezdés c) pontjára, valamint 240. § (1) bekezdés a) pontjára. Kiemelte, hogy a felperes egyrészt a saját nyilatkozata szerint sem élt végrehajtási kifogással, amely szükséges előfeltétele a végrehajtói kárfelelősség megállapításának, és a közigazgatási ügyben eljáró bíróság a jogsértést jogerősen nem állapította meg, így a bíróságnak a keresetlevelet vissza kellett volna utasítani, illetve ennek az elmaradása miatt az eljárás jelen szakaszában annak a megszüntetésének van helye.

Vitatta a felperesi követelés jogalapját és összepszerűségét is. Vitatta, hogy a felperesi követelés elévült volna, azt, hogy az eljárás során a jogszabályt és a felperes érdekeit sértve járt volna el, és hogy az ügyek Vüsz.-ben meghatározott csatolásának a hiánya kihatott az elévülés megállapítására és a végrehajtás megszüntetését eredményező per érdemi elbírálására.

Vitatta azt is, hogy a felperesnek kára keletkezett, illetve azt, hogy a végre nem hajtott követelésétől elesett. Arra az esetre, ha megállapítható is lenne a felperesnél kár, vitatta a felelősségét és a kamat mértékét is.

A beavatkozó az ellenkérelmében csatlakozott mind az alperes alaki, mind az érdemi védekezéséhez.

[4] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 984 250 Ft, míg a beavatkozónak 528 523 Ft perköltséget. Megállapította, hogy a felek ezt meghaladóan a költségeiket maguk viselik.

[5] Az ítélete indokolásában rögzítette, hogy az alperesnek az eljárás megszüntetése iránti kérelmét a 10.G.40.174/2022/13. számú jegyzőkönyvbe foglalt végzésével elutasította, mert az alaki védekezése – az ítéletében részletesen kifejtett okokból – alaptalan volt.

Megállapította, hogy a felperes keresetének és az alperes anyagi jogi kifogásának az elbírálásánál az rPtk.-t kell alkalmazni.

Mivel a felperes az anyagi pervezetést követően is a jogalap tekintetében csak másodlagosan hivatkozott az rPtk.-ra, de elsődlegesen keresetét a Ptk.-ra alapítottn tartotta fenn, az elsőfokú bíróság a felperes elsődleges, a Ptk.-ra alapított kereseti kérelmét elutasította azzal, hogy ennek nincs döntő jelentősége, mert lényegét tekintve nincs különbség az alkalmazandó jog tartalmában, hiszen a másodlagos jogalapként felhívott rPtk. 349. § (1) bekezdése is a Ptk. 6:548.-549. §-hoz hasonlóan úgy rendelkezett, hogy a károsultnak ki kell merítenie a rendes jogorvoslatot.

Rögzítette, hogy a peres felek azt nem vitatták, hogy a végrehajtói károkozásra is elsősorban az rPtk. 349. § (1) bekezdésében rögzített felelősségi szabályok az irányadóak, az rPtk. 339. § (1) bekezdése mögöttes szabályként alkalmazandó.

Az alperes és a beavatkozó is hivatkozott arra, hogy a kereset elutasítását már önmagában az megalapozza, hogy a felperes nem merítette ki a Vht. 217. § (1) bekezdése szerinti végrehajtási kifogást, mint a végrehajtói jogkörben okozott kártérítési igények esetén a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslatot.

Vizsgálnia kellett ezért – az egységes bírói gyakorlat (PJD2019.8., BDT2018. 3853., PJD2019.16.) értelmében –, hogy a végrehajtási kifogás valóban alkalmas intézkedés lett volna a végrehajtói intézkedés korrigálására.

Az elsőfokú bíróság nem fogadta el a felperesnek azt az érvelését, hogy nem volt módja végrehajtási kifogás előterjesztésére. Megállapította, hogy a felperes a keresetlevele 12.

oldalának 3. bekezdésében olyan tartalmú nyilatkozatot tett, amely szerint ismeri a vonatkozó rendelkezéseket.

Rámutatott arra, hogy a felperes által megfelelően idézett bírói gyakorlat szerint az az ésszerű idő, amelyen belül a végrehajtást kérő kifogásolhatja a végrehajtói inaktivitást, nem az elévülési időt jóval meghaladó időtartam. Értelemszerű, hogy a végrehajtást kérő a végrehajtási kifogással a végrehajtási jog elévülését tudja elhárítani. A végrehajtási kifogás kapcsán ugyanis a bíróság határidő tűzésével intézkedés megtételére utasíthatja a végrehajtót, ezáltal a követelés elévülése, majd az eljárás megszüntetése elkerülhető.

Tévesnek tartotta azt a felperesi érvelést is, hogy a végrehajtási kifogás végrehajtói mulasztás esetén csak akkor gyakorolható, ha van olyan konkrét végrehajtói intézkedés, amelyet a végrehajtó elmulasztott. Tekintettel arra, hogy a végrehajtónak folyamatos eljárási, intézkedési kötelezettsége áll fenn a végrehajtást kérő követelésének a behajtása érdekében, ezért indokolatlan végrehajtói inaktivitás esetén fennáll a végrehajtási kifogás előterjesztésének a feltétele. A Vht.-ből nem következik a felperes által hivatkozott megszorító értelmezés.

Rámutatott arra is, hogy önmagában a végrehajtói inaktivitás nem minősül jogellenes magatartásnak. Amennyiben a végrehajtási kifogást terjesztenek elő, és a bíróság kötelezi erre a végrehajtót, aki ennek ellenére nem foganatosít semmilyen végrehajtási cselekményt, akkor kellett volna vizsgálni azt, hogy mi a mulasztás oka. A végrehajtási kifogás előterjesztésének a hiánya azonban önmagában kizárja az alperes kártérítési felelősségének a megállapíthatóságát.

Az elsőfokú bíróság azt is kifejtette, hogy ha el is lehetne fogadni a felperes téves jogi álláspontját, akkor is van egy olyan kifejezett jogszabálysértő végrehajtói mulasztás, amellyel szemben bizonyosan fennállt a végrehajtási kifogás előterjesztésének a lehetősége. Ez pedig a végrehajtási perben eljáró bíróságok által megállapított az a mulasztás, hogy a Vüsz. 24. § (1) bekezdésébe ütköző módon nem történt meg a Végrehajtást kérő által 2008-ban indított végrehajtási ügy csatolása a keresettel érintett végrehajtási eljáráshoz. A jogelőd önálló bírósági végrehajtó ezzel a jogszabályi kötelezettségét sértette meg, azonban jelen per alperese sem tett eleget ennek a jogszabályi kötelezettségnek, következésképpen a végrehajtási kifogás előterjesztésének a lehetősége folyamatosan fennállt. Amennyiben a végrehajtási kifogást előterjesztették volna, a végrehajtást foganatosító bíróság a jogsértés észlelése esetén utasíthatta volna a végrehajtót az ügyek csatolására, és elkerülhető lett volna az elévülés.

Az alperes 2020. február 11-i intézkedését az ügy csatolása hiányában nem lehetett a jelen végrehajtási eljárásra is kiható intézkedésnek tekinteni, mivel – az eljárás során tett alperesi nyilatkozat szerint – tény az, hogy a megkeresésen a keresettel érintett végrehajtási eljárás ügyszámát nem tüntették fel.

Az elsőfokú bíróság ezekkel indokolva megállapította, hogy a végrehajtási kifogás elmulasztása azzal járt, hogy nem teljesültek az rPtk. 349. § (1) bekezdésében megkívánt konjunktív feltételek. A szükségképpen törvényi tényállási elem hiányában ezért az alperesnek a kereset összecszerúségét vitató hivatkozásait már nem vizsgálta, és a felperes másodlagos kereseti kérelmét is elutasította, a pervesztes felperest pedig kötelezte a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperes és a beavatkozó perköltsége megtérítésére.

[6] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítéletnek a keresete szerinti megváltoztatását, másodlagosan a Pp. 381. §-a alapján a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, továbbá az „alperesi oldal” perköltségben történő marasztalását kérte.

Az nem vitatta, hogy a keresete elbírálásánál – az elsőfokú bíróság helyes álláspontjának megfelelően – az rPtk. 349. és 339. §-át kellett alkalmazni.

Arra hivatkozott ugyanakkor, hogy a felhívott jogszabályok szerint a kártérítési felelősség jogalapjának valamennyi feltétele fennáll, így – a fellebbezése 3.2 pontjában részletesen kifejtettek szerint – a jogellenes magatartás, – a 3.3. pontban előadottaknak megfelelően – a tételen igazolt kár és – a 3.4. pontban indokoltak szerint – a jogellenes magatartás és a kár közötti ok-okozati összefüggés is. Kitért arra is, hogy az előzményi perben hozott jogerős ítélet alapján megállapítható a „negyedik” – az alperes kártérítési felelősség alóli kimentésre hivatkozásának az alkalmatlansága –, és „az ötödik” feltétel fennállása is, ez utóbbi akként, hogy az az elsőfokú bíróságnak okszerűtlen és illogikus az a következtetése, hogy általa elhárítható lett volna a kár, ha él a kifogás lehetőségével.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállásból helytelenül következtetett arra, hogy a követelése előterjesztésének előfeltétele lett volna a végrehajtási kifogás, és annak a hiányában nem kell vizsgálnia az alperes magatartásának jogellenességét (amit egyébként az előzményi perben eljáró bíróságok jogerősen már megállapítottak).

Hivatkozott arra, hogy a másik végrehajtást kérő kérelmére tekintettel 2020. február 11-én történt olyan végrehajtói intézkedés, ami megszakította a követelés elévülését (az alperes megkereste ... Önkormányzatát az árverés alá vont ingatlan becsértékének a megállapításához szükséges értékbizonyítvány beszerzése végett). Bár a végrehajtótól nem a felperes, hanem a másik végrehajtást kérő kérte a végrehajtás folytatását, de az alperes értelemszerűen és az általa kialakított gyakorlatnak megfelelően együttesen kezelte a két végrehajtási ügyet. Nem vitás tehát (miután erről az előzményi perben jogerős döntés született), hogy az alperes megszegte a VÜSZ. 24. §-ában előírt kötelezettséget, mert bár a gyakorlatban „csatolni” kívánta a két végrehajtási ügyet, és maga is a két végrehajtási ügyet egyként kezelte, ugyanakkor ezt nem jogszerűen tette, mert nem elég egy aktában intézkedni a közös végrehajtás ügyében, hanem az ügyszámokat is a csatolás jogszabályban rögzített feltételeinek megfelelően kellett volna megjelölni. Az elsőfokú bíróság is tényként rögzítette, hogy az alperes intézkedett, mégpedig a két végrehajtási ügyben együttesen eljárva, ténylegesen „csatolva” a két aktát, ugyanakkor ezt a VÜSZ 24. §-ában foglalt adminisztratív kötelezettséget megszegve tette, ezáltal ténykedése csupán a másik végrehajtást kérő ügyében szakította meg az elévülést.

Állította, hogy az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásának [3] bekezdésében iratellenesen (vagy legalábbis nem kellően pontosan) állapította meg, hogy a Végrehajtást kérő által kezdeményezett végrehajtási eljárásához „nem került csatolásra” a felperes által korábban indított végrehajtás. A valóság, illetve a pontos megfogalmazás az, hogy a két végrehajtási eljárást az alperes csatolta, de jogszabálysértő módon, ezért a felperesre hatálytalanul.

Arra is hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállásból okszerűtlen következtetéseket vont le, gyakorlatilag úgy kezelte a tényállást, mintha a követelés a felperes passzív magatartása miatt évült volna el. Ezzel szemben a valóság az, hogy az elévülés egyáltalán nem az ő „passzivitása”, hanem konkrétan az alperes jogsértő eljárása miatt következett be. Ebben a körben irreleváns, hogy „mi lett volna, ha” ő nemcsak a végrehajtási eljárásról kívül mutat aktivitást, hanem maga is kezdeményezi a végrehajtás folytatását. Irreleváns, hiszen az alperes ténylegesen intézkedett, szándékának, saját gyakorlatának (téves jogértelmezésének) megfelelően „csatolta” a két végrehajtási ügyet azzal az igénnyel, hogy folytatja a végrehajtást, egyben az elévülést mindkét ügyben megszakítja, és ezt a másik végrehajtást kérő tekintetében meg is tette. A felperes tekintetében viszont elrontotta, jogsértő magatartásával hagyta a követelését elévülni.

Szerinte az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtett érvelése csak abban az „abszurd” helyzetben lehetne helytálló, amennyiben a végrehajtó jogsértésének a megállapításánál a törvény

előfeltételként írta elő, hogy annak a számbavétele csak azzal a feltétellel történhet meg, hogy a végrehajtást kérőnek legalább egy nappal az elévülés előtt kérnie kell a végrehajtót a cselekvésre, illetve figyelmeztetnie kell a jogsértés elkerülésére.

Érvelése értelmében további feltétel az, hogy általa elhárítható lett volna-e a kár, ha a végrehajtóval szembeni rendes jogorvoslat lehetőségével él. Az elsőfokú bíróság okszerűtlenül, illogikusan következtetett, amikor egyrészt kötelezővé (az igényérvényesítés előfeltételévé) tette a végrehajtási kifogás érvényesítését, másrészt azt állapította meg, hogy általa elhárítható lett volna a kár, ha él a végrehajtási kifogással, mint jogorvoslattal. Megismételte, hogy „végrehajtási kifogást akkor ésszerű és lehetséges előterjeszteni, ha van olyan intézkedés, ami miatt azt elő kell terjeszteni. A mulasztás miatti végrehajtási kifogást is akkor lehet csak előterjeszteni, ha van olyan konkrét intézkedés, amit a végrehajtó elmulasztott megtenni, és azt a végrehajtást kérő észleli. A felperes számára nem volt érzékelhető törvénysértés, mulasztás.” Az alperes ugyanis nem mulasztott el intézkedni, hiszen a maga módján „csatolta” a két végrehajtási ügyet (történetesen jogszabálysértően).

A közhatalom gyakorlására felhatalmazott bírósági végrehajtó tevékenységében (annak szakszerűségében, okszerűségében, lelkiismeretes elvégzésében) okkal, joggal bízhat bárki. Nincs olyan törvényi rendelkezés, amely a végrehajtást kérőre hárítaná annak a felelősségét, hogy a végrehajtó jogszerű eljárását, tevékenységét számon kérje, ösztökélje, szólítsa fel a végrehajtót a jogszerű eljárásra, mert különben a végrehajtó mentesül annak a kötelezettsége és felelőssége alól, hogy úgy járjon el, ahogy az az adott helyzetben egy végrehajtótól elvárható. Ebből az is következik, hogy elévülési időn belül nem észlelhette a végrehajtó törvénysértését (az csak az előzményi perben született jogerős ítéletből derült ki a számára), abban a perben pedig már nem is volt mód a végrehajtási kifogás beadására, mert akkorra a végrehajtási ügy jogerősen megszűnt.

Ő csak ennek az eljárásnak a jogerős befejezésével került abba a helyzetbe, hogy az elévülés ismeretében intézkedhessen, akkor pedig már az elévülés folytán megszűnt eljárásban nem volt lehetősége végrehajtási kifogást előterjeszteni.

Sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy az alperes elévülési időn belül intézkedett, a két végrehajtási ügyet csatolta, csak azt jogszabálysértően tette, és ezért úgy tekintette, mintha az elévülés anélkül következett volna be, hogy az alperes intézkedett volna, és a perben értékelendő tényállás csak az lenne, hogy ő miért nem szólította fel az elévülési időn belül nem intézkedő alperest végrehajtási cselekmény foganatosítására.

Az a megközelítés, hogy „mi lett volna ha” az alperes nem jogellenesen cselekszik, hanem egyáltalán nem cselekszik, és hogy ebből következik, hogy a követelés akkor is elévült volna, ha az alperes semmit nem csinál, iratellenes és nem okszerű, nem jogszerű következtetés, mert az alperes cselekedett, csak jogsértően. A jogszabálysértésjogerős ítélettel igazolt, amit azzal követett el, hogy a rá nézve kötelezően betartandó jogszabályt megsértette, amikor elmulasztotta a Vüsz. 24. §-a szerinti iratcsatolást.

Szerinte az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg azt is, hogy módjában állt volna végrehajtási kifogást előterjeszteni, azért, mert az alperes ésszerű időn belül nem tett az ügyben semmit, hiszen az alperes intézkedett az elévülési időn belül.

Az alperes által megtett intézkedés jogellenességéről már csak akkor szerzett tudomást, amikor a végrehajtó intézkedéséről az előzményi per másodfokú bírósága kimondta, hogy időben cselekedett ugyan a végrehajtó, de azt jogellenesen tette, így a végrehajtói intézkedés hatálya nem terjedt ki rá, így a követelése elévült.

A jelen perben vizsgált tényállás alapján tehát az alperes intézkedett, meg is szakította az elévülést: nem volt mire panaszkodni, nem volt mi ellen végrehajtási kifogást emelni. (Semmi nem kötelezi a végrehajtást kérőt, hogy a végrehajtó passzivitása miatt kifogást emeljen.) Az

pedig lényegtelen, hogy az alperes intézkedése ez az elévülést megelőző pillanatban, vagy évekkorábban történt.

Állította, hogy – noha végrehajtási kifogás a végrehajtó passzivitása miatt lett volna benyújtható – az elévülés nem a végrehajtó passzivitása miatt, hanem az időben fogatosított végrehajtási cselekményének jogszabálysértő mivolta miatt következett be, amit a passzivitása miatti panasz nem előzhetett volna meg. Eszerint más törvénysértés miatt következett be az évülés, nem azért, ami miatt végrehajtási kifogással lehetett volna élni.

Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság téves, okszerűtlen következtetéssel állapította meg, hogy a végrehajtó passzivitása miatti végrehajtási kifogás alkalmas lett volna arra, hogy megelőzze az alperes jogsértését, hiszen a jelen esetben nem volt a felperes számára érzékelhető törvénysértés, mulasztás.

[7] Az alperes az ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet érdemben helyes, a felperes fellebbezése megalapozatlan. A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság okszerűtlenül, illogikusan következtetett arra, hogy egyrészt kötelezővé (az igényérvényesítés előfeltételévé) tette a végrehajtási kifogás érvényesítését, másrészt arra, hogy a felperes által elhárítható lett volna a kár, ha él a végrehajtási kifogás mint jogorvoslat lehetőségével. Az rPtk. 349. §-a – illetve a Ptk. 6:549. § (2) bekezdése – teszi az igényérvényesítés feltételévé a rendes jogorvoslati lehetőségek kimerítését.

A felperes maga nyilatkozott úgy, hogy végrehajtási kifogást nem terjesztett elő, így az elsőfokú bíróságnak e körben nem kellett, de nem is lehetett mérlegelnie, következtetéseket levonnia. A perben nem volt vitás, hogy ez a törvényben előírt feltétel nem teljesült, annak a hiányában pedig a felperes a bíróság előtt nem érvényesíthette a követelését.

Az elsőfokú bíróság azt is helyesen rögzítette, hogy végrehajtási kifogás előterjesztésével a végrehajtási jog elévülése elhárítható lett volna.

A végrehajtónak az a kötelezettsége és felelőssége, hogy megfelelően járjon el, amennyiben esetleg mégis kárt okoz, a felelősségét csak akkor lehet megállapítani, ha az, aki ilyen követelést érvényesít, a rendes jogorvoslati lehetőségeket korábban kimerítette. Amennyiben ez a feltétel hiányzik, nincs helye további bizonyításnak, a végrehajtási kifogás hiánya önmagában kizárja a végrehajtó kártérítési felelősségének a megállapíthatóságát, ezért a Pp. 369. § (3) bekezdés a)-e) pontjaira figyelemmel nincs helye az elsőfokú ítélet megváltoztatásának.

Álláspontja szerint nem állnak fenn a felperes másodlagos kérelmében a Pp. 381. §-a alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasításának a feltételei sem.

[8] A beavatkozó a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet indokai alapján történő helybenhagyását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Szerinte az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás során a szükséges tényállást felderítette, és a rendelkezésre álló bizonyítékoknak az egybevetése és a Pp. 279. §-ban írtak szerinti összességében történő értékelése alapján helytállóan utasította el a felperes keresetét.

Hivatkozott arra, hogy végrehajtó elleni kártérítési perben elsődlegesen mindig azt kell vizsgálni, hogy a károsult kimerítette-e a kár okozójaként megjelölt intézkedés vagy mulasztás tekintetében a kár elhárításához szükséges jogorvoslati lehetőségeket. Nincs helye

tehát a kártérítési felelősség megállapításának, ha a fél nem meríti ki a kár elhárítására rendelkezésre álló jogorvoslati eljárást, ugyanis csak e speciális jogszabályi feltétel teljesülése esetén kerülhet sor a kártérítési felelősség általános szabályai szerint a kártérítési felelősség konjunktív feltételeinek a vizsgálatára [Pfv.IV.21.797/2017/7.].

Előadta, hogy a bírói gyakorlat szerint is az önálló bírósági végrehajtó kárfelelőssége szempontjából a végrehajtást kérő csak akkor tett eleget a végrehajtási kifogással élés törvényi követelményének, ha abban annak a konkrét intézkedésnek, illetve mulasztásnak az orvoslását kéri, amely miatt károsodott (BH2008.120., BH2011.309., EBH2008.1878.).

A felperes a fellebbezésében maga is elismerte, hogy végrehajtási kifogást nem nyújtott be, azaz hagyta eltelni az 5 éves elévülési időszakot oly módon, hogy semmilyen formában nem élt a végrehajtási cselekmények esetleges elmulasztása miatt előterjeszthető, a Vht. 217. §-ban szabályozott végrehajtási kifogás, mint az alperessel szembeni esetleges kártérítési igény érvényesítésének a jogszabályban előírt előfeltétele lehetőségével.

Tévesnek tartotta azt a felperesi érvelést is, hogy nem volt lehetősége a végrehajtó esetleges mulasztásával szemben végrehajtási kifogás előterjesztésére.

[9] A fellebbezés alaptalan.

[10] Az ítéltábla a fellebbezést – a felperes kérelmére – tárgyaláson bírálta el. Az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a fellebbezési kérelemre, annak és a fellebbezési ellenkérelmeknek a korlátai között bírálta felül, mivel a felperes a Pp. 379., vagy 380. §-a szerinti, az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésével járó okra nem hivatkozott, és ilyet az ítéltábla sem észlelt.

Az alperes és a beavatkozó az elsőfokú ítélet ellen nem fellebbeztek, a felperes pedig a fellebbezésében nem sérelmezte az elsődleges keresete elutasításának, továbbá az elsőfokú bíróság által a 2023. február 6-ai tárgyaláson jegyzőkönyvbe foglalt, az alperes és a beavatkozó permegszüntetési kérelmét elutasító 13. sorszámú végzésének az ítélete indokolásában kifejtett azt az indokát, amely szerint a felperes által a jelen perben érvényesített igényt az rPtk. 349. és 339. §-a alapján kellett elbírálni, és a bírósági végrehajtói jogkörben okozott kár megtérítése iránt igény érvényesítésének az anyagi jogszabályban meghatározott különös feltétele, a rendes jogorvoslat kimerítése nem a közigazgatási bíróság megelőző eljárása, illetve, hogy az nem perelőfeltétel, hanem anyagi jogi igényérvényesítési követelmény. Ezeknek a felülbírálata ezért nem képezte a jelen másodfokú eljárás tárgyát.

[11] Az ítéltábla a másodlagos fellebbezési kérelmet bírálta el először.

A felperes az elsőfokú eljárás szabályainak a megsértésére a konkrét jogszabály megjelölésével nem hivatkozott.

Az ítéltábla azonban azt a fellebbezési érvelését, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta – a felelősség megállapításának az rPtk. 349. § (1) bekezdésében meghatározott különös követelménye fennállása tekintetében elfoglalt (szerinte téves) álláspontja miatt – a kártérítési felelősség egyéb feltételeit (fellebbezés 9. oldal 3:12 pont), ezért a tényállás további, nagy terjedelmű felderítése szükséges (3.13. pont), a tartalma alapján (Pp. 110. § (3) bekezdése) a tényállás megállapításával összefüggésben állított eljárási szabálysértésre hivatkozásnak is tekintette, és ebben a vonatkozásban a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti jogkörében, az anyagi felülbírálat keretében vizsgálta ezt is.

[12] A Pp. 276. § (1) bekezdése szerint a bíróság a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett bizonyítást rendel el.

A bíróság a polgári perben csak az ügy eldöntése szempontjából jelentős tények bizonyításával foglalkozhat. Azt, hogy a per eldöntése szempontjából mely tények jelentősek, azok az anyagi jogszabályok határozzák meg, amelyek ezeknek a tényeknek a fennállásához, vagy a fenn nem állásához valamilyen joghatást fűznek.

Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a felperesnek a keresettel érvényesített alanyi joga az rPtk. 349. § (1) bekezdésén alapul, amely a végrehajtói jogkörben okozott kár esetén is irányadó jogszabály.

Miután a végrehajtó kártérítési felelőssége is csak akkor állapítható meg, ha a károsult a kárt rendes jogorvoslással nem tudta elhárítani, illetőleg a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőséget igénybe vette, az elsőfokú bíróság – az alperes és a beavatkozó érdemi ellenkérelme alapján – helytállóan vizsgálta elsődlegesen azt, hogy teljesült-e ez az anyagi jogi igényérvényesítési követelmény. Ettől függött ugyanis az, hogy vizsgálható, így vizsgálendő-e a kártérítési felelősség további, az rPtk. 339. § (1) bekezdésében írt feltételei.

Mivel – az elsőfokú bíróság helytálló, a bírói gyakorlatnak megfelelő megállapításával egyezően – a végrehajtási eljárásban az önálló bírósági végrehajtó jogszabálysértő intézkedése, vagy mulasztása esetén igénybe vehető rendes jogorvoslati eszköz a Vht. 217. §-ában szabályozott végrehajtási kifogás, a jelen ügyben ugyanakkor az nem volt vitás, hogy a felperes az alperesnél a V.0184/2007. számon folytatott eljárásban végrehajtási kifogást nem terjesztett elő, ezért a tényállás megállapításával összefüggő eljárási szabálysértés vizsgálata során is azokat a tényeket kell relevánsnak tekinteni, amelyeknek jelentősége van annak a megállapításánál, hogy a felperesnél bekövetkezett kár rendes jogorvoslással elhárítható volt vagy sem.

[13] Alaptalan az a felperesi érvelés, hogy az elsőfokú bíróság az előzményi perben hozott, a Mátészalkai Járásbíróság 13.P.20.405/2021/29. és a Nyíregyházi Törvényszék 4.Pf.21.096/2021/8. ítéleteit, az azokban megállapított tényeket helytelenül értékelve jutott arra a (szerinte téves) jogkövetkeztetésre, hogy „a kár elhárításához szükséges jogorvoslati lehetőséget mulasztotta el a felperes, amikor nem élt a végrehajtási kifogás” lehetőségével. (14. sorszámú fellebbezés 3.11. pont).

A felperes a keresetében a kártérítési igényének a ténybeli alapjaként arra hivatkozott, hogy a T1 adóssal szemben 15 463 455 Ft behajtása iránt a bíróság által kibocsátott végrehajtási lappal elrendelt, az alperes előtt 0164.V.0184/2007. számon folyamatban volt végrehajtási eljárást a Nyíregyházi Törvényszék a 2022. szeptember 22-én kelt jogerős ítéletével megszüntette, anélkül, hogy a követeléséhez hozzájutott volna. A fellebbezési érvelése szerint a végrehajtási eljárás megszüntetését az alperesnek az a jogellenes magatartása okozta, hogy az ő végrehajtási ügyéhez nem csatolta az adós ellen nála 0164.V.0588/2008. számon folyamatban lévő végrehajtási ügyet, amiről azonban ő nem tudott, és nem is kellett tudnia, ezért nem volt lehetősége a végrehajtói jogszabálysértést az elévülési időn belül észlelnie, amiatt végrehajtási kifogással élnie.

A felperesnek ezek az állításai azonban ellentétesek az iratokkal.

A Mátészalkai Járásbíróság 13.P.20.405/2021/29. számú ítéletében megállapított és a Nyíregyházi Törvényszék 4.Pf.21.096/2021/8. számú jogerős ítélete alapjául is elfogadott, nem vitás (a jogerős ítélet indokolása [35] bekezdés) tényállás szerint:

– az alperes (a jelen per felperese) a 2015. június 8-án kelt nyilatkozatában tájékoztatta a végrehajtót (a jelen per alperesét) arról, hogy az adós nem teljesített önként, és kérte, hogy

„tegyen meg minden szükséges végrehajtási cselekményt”. (Mátészalkai Járásbíróság 13.P.20.405/2021/29. számú ítélet indokolása [10] bekezdés),

– a végrehajtó 2020. február 11-én kereste meg ... Község Önkormányzatát a lefoglalt ingatlanok adó- és értékbizonyítványának a megküldésére, majd

– az alperest (jelen per felperesét) a 2020. augusztus 19-én kelt 0164.V.0184/2008/137. és 140. számú iratában értesítette a lefoglalt ingatlanok általa megállapított becsértékéről ([13] bekezdés).

A Nyíregyházi Törvényszék a 4.Pf.21.096/2021/8. számú ítélete indokolásának a [41] – [43] bekezdéseiben kifejtve – egyebek között – azt állapította meg, hogy mivel az alperes (a jelen per felperese) az ellene indított végrehajtás megszüntetése iránti keresettel szemben az érdemi ellenkérelmében a végrehajtási jog elévülésének a megszakítása tényalapjaként a végrehajtó által a 0164.V.0184/2007. számú végrehajtási eljárásban foganasított végrehajtási cselekményekre, az általa tett bejelentésekre és a 0164.V.0588/2008. számú végrehajtási eljárásban „kizárólag” a végrehajtó által a lefoglalt ingatlanok becsérték megállapításának a közlésére hivatkozott, az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett az ellenkérelmen, amikor a végrehajtónak az alperes által az érdemi ellenkérelmében nem hivatkozott azt a nyilatkozatát, miszerint az önkormányzathoz az ingatlanok adó- és értékbizonyítványának a megküldésére irányuló, 2020. február 11-ei megkeresése az iratok csatolása nélkül is a 0164.V.0184/2007. számú végrehajtási eljárásban is foganasított intézkedése volt, mint tényt figyelembe vette, és arra alapítva utasította el a felperes keresetét ([43] bekezdés).

A jogerős döntését ezért arra – az abban az eljárásban alperesként a jelen per felperese által sem vitatott – tényállásra alapította, hogy „az alperes 2015. június 8. napján kelt, a végrehajtóhoz 2015. június 11. napján érkezett végrehajtás folytatása iránti kérelmét követő öt éves elévülési határidőben a 0164.V.0184/2007. végrehajtói ügyszámon [...] végrehajtási cselekmény sem a végrehajtást kérő alperes, sem a pedig a végrehajtó részéről nem történt. (ítélet indokolása [39] bekezdés). Ez alapján a Mátészalkai Járásbíróságtól eltérően azt a tény- és jogkövetkeztetést vont le, hogy „alperes végrehajtási joga 2020. június 11. napján elévült, mert az utolsó, egyben az elévülés kezdő időpontjának minősülő 2015. június 11. napi végrehajtási cselekményt követő öt éves elévülési időn belül sem a végrehajtást kérő alperes, sem a végrehajtó részéről nem történt végrehajtási cselekmény” (ítélet indokolás [45] bekezdés), ezért a Pp. 528. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a végrehajtás megszüntetésének van helye ([51] bekezdés).

A Nyíregyházi Törvényszék ezzel indokolta a Mátészalkai Járásbíróság elsőfokú ítéletét megváltoztató döntését, emellett a jogerős ítélete indokolásában – a [46] – [50] bekezdéseiben a részletes kifejtésével – „rámutatva” arra is, hogy a végrehajtó 202. február 11-ei megkeresése, vagy az, ha „a becsérték megállapításától kezdve együtt is kezelte a két végrehajtási ügyet”, milyen „egyéb okokból” nem lenne figyelembe vehető a végrehajtási jog elévülését megszakító cselekményként. Ennélfogva ez a tényállás és jogi okfejtés a Nyíregyházi Törvényszék döntéséhez fűződő anyagi jogerő folytán a továbbiakban nem tehető vitássá (BH2002.2351.).

Mindezek alapján megalapozatlan, mert iratellenes a fellebbezésnek az a hivatkozása, amely szerint „az elévülés nem a végrehajtó passzivitása miatt, hanem az időben foganasított végrehajtási cselekményének jogszabálysértő volta miatt következett be.” (14. sorszámu fellebbezés 3.9. pont).

Az ítéltábla ezért a fellebbezésben hivatkozott okokból nem tartott megállapíthatónak a releváns tényállás megállapításával összefüggésben az elsőfokú bíróság részéről eljárási szabálysértést.

[14] Az ítéltábla így az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást fogadta el helytállónak, amelyet alapul véve az elsőfokú bíróság jogkövetkeztetésével és az érdemi döntésével egyetértett, és az indokait csak a fellebbezésre tekintettel pontosítja és egészíti ki a következők szerint.

[15] A jelen ügyben alkalmazandó rPtk. 349. § (1) bekezdésében meghatározott „ha a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható”, illetőleg „a károsult a kár elhárítására alkalmas jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette” az államigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség megállapításának az egymást feltételező anyagi jogi igényérvényesítési feltételei. Ebből következően, ha az állapítható meg, hogy a kár rendes jogorvoslással bármely okból nem volt elhárítható, akkor az nem lehet akadálya a kárfelelősség megállapításának, hogy a károsult a jogorvoslati lehetőséget nem vette igénybe. Míg, ha van a kár okaként megjelölt intézkedés/mulasztás miatt rendes jogorvoslati lehetőség, akkor azt a károsultnak ki kell mérítenie ahhoz, hogy az államigazgatási jogkörben okozott kártérítési igényt érvényesíthessen.

A felperes a fellebbezésében azért tartotta okszerűtlennek az elsőfokú bíróságnak azt a következtetését, hogy az adott esetben a kára elhárítható lett volna, ha él a végrehajtási kifogás lehetőségével, mert állítása szerint az elévülési időn belül nem tudott az alperesnek az erre alapul szolgáló arról a jogsértő végrehajtói magatartásáról, hogy nem egyesítette az ő végrehajtási ügyéhez a másikat, ezért valójában nem volt lehetősége végrehajtási kifogást előterjeszteni, tehát a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható.

Az ítéltábla nem értett egyet ezzel az érveléssel.

Az irányadó tényállás szerint a Nyíregyházi Törvényszék a jogerős ítéletével a felperes által indított végrehajtási eljárást azért szüntette meg, mert a 2015. június 11-től megkezdődött öt éves elévülési időn belül nem történt a végrehajtó és a végrehajtást kérő részéről sem az elévülést megszakító cselekmény, valamint a jelen ügy felperese „a becsérték megállapítás alapjául szolgáló adó- és értékbizonyítvány beszerzése iránti végrehajtói megkeresésre, mint a perbeli végrehajtásra is kiterjedő, így a végrehajtási jog elévülését megszakító végrehajtási cselekményre vonatkozó tényelőadást még a végrehajtó ezt tartalmazó tanúvallomása alapján sem tett” (a jogerős ítélet indokolásának a [43] bekezdése). A kára tehát azért következett be, mert a végrehajtási joga elévült.

A felperesnek, aki 2015. június 8-án közölte az alperessel, hogy az adós az ígérete ellenére a tartozását nem fizette meg, és „a végrehajtó van abban a helyzetben, hogy az adós vagyonát felkutassa [...] ami a kötelezettsége is” (Mátészalkai Járásbíróság 13.P.20.405/2021/29. számú ítélet indokolása [19] – [20] bekezdése), annak az ismeretében, hogy a végrehajtási eljárásban a rendes jogorvoslati kérelem a Vht. 217. §-ában szabályozott végrehajtási kifogás, tisztában kellett lennie azzal, hogy a végrehajtási jogának az elévülése csak a végrehajtást foganatosító bírósághoz kifogás benyújtásával akadályozható meg, amiatt, hogy 2015. június 8-a óta nincs tudomása végrehajtói intézkedésről.

A felperes azonban az ellene a végrehajtás megszüntetése iránti perben alperesként sem arra hivatkozott, hogy 2015. június 8-a után bármikor kérte a végrehajtótól az intézkedését, és értékelhető magyarázatot sem adott ennek az elmaradására.

A fellebbezésében pedig alaptalanul támadta az elsőfokú ítéletet arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt az állítást: abban a hitben volt, hogy a saját végrehajtási ügye folyamatban van, amit az is alátámasztott, hogy az alperes 2020. február 11-én a lefoglalt ingatlanok adó- és értékbizonyítványának a megküldése iránt intézkedett, így az elévülési idő lejártáig nem volt indok arra, hogy kifogással éljen. A felperes ugyanis az előzményi perben hozott jogerős ítéletben megállapított tényállással megegyező saját állítása

szerint is az alperes 2020. augusztus 19-én kelt 0164.V.0184/2008/137. és 140. sorszámú értesítéséből szerzett tudomást az alperes 2020. február 11-ei intézkedéséről. Ez pedig – az elévülési idő megkezdődését eredményező utolsó végrehajtói megkeresése ismeretében – nyilvánvalóan nem kelthette benne azt a benyomást, hogy az alperes az elévülés kezdő időpontjától számított öt éven belül az ő végrehajtási ügyében intézkedett.

Az önálló bírósági végrehajtó kártérítési felelőssége az egyes végrehajtási cselekményei/mulasztásai jogellenességére alapítható. A károsultnak ezért a kár okaként megjelölt intézkedés miatti jogorvoslati lehetőséget kell kimerítenie. A végrehajtónak a végrehajtás alá vont követelés állami kényszer útján való behajtása érdekében szükséges intézkedései elmaradása miatt keletkező kár elhárítása érdekében igénybe vehető rendes jogorvoslati lehetőség pedig a végrehajtási kifogás.

Erre tekintettel nem volt okszerűtlen az elsőfokú bíróságnak az a következtetése, hogy az adott esetben elhárítható lett volna a felperes állított kára, ha él a végrehajtási kifogás igénybevételével. Mivel indokolatlanul ezt nem vette igénybe, a felperes nem tudta azt igazolni, hogy a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható.

[16] Ez alapján megállapítható, hogy a felperest az állítása szerint ért kár rendes jogorvoslattal elhárítható lett volna, ugyanakkor az annak az elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőséget nem vette igénybe. A felperesnek ez a mulasztása eleve kizárta az alperes kártérítési felelősségének a megállapíthatóságát, függetlenül attól, hogy a felperes bizonyítani tudta-e az rPtk. 339. § (1) bekezdésében írt, ahhoz szükséges feltételeket.

Ennélfogva az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett arra, hogy az rPtk. 349. § (1) bekezdése szerinti anyagi jogi igényérvényesítési követelmény hiányában a felperes keresetének nincs jogalapja. Nem tévedett ezért azzal sem, hogy a keresetet az rPtk. 339. § (1) bekezdésében írt feltételek további vizsgálata nélkül el kellett utasítani, ami miatt egyrészt nincs ok a felperes fellebbezésében igényelték szerint a tényállás kiegészítésére, és nincs törvényes indok az elsőfokú bíróságtól eltérő jogkövetkeztetés levonására sem.

[17] Az ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 353. § (2) bekezdése I. fordulata alapján helybenhagyta.

[18] Az eredménytelenül fellebbező felperes a saját másodfokú perköltségét (fellebbezési eljárási illeték és a jogi képviselője ügyvédi munkadíja) maga köteles viselni, és az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján őt kötelezte az alperes és a beavatkozó ügyvédi munkadíjból keletkezett másodfokú perköltsége – a Pp. 344. § (1) bekezdése szerinti általános teljesítési határidőben történő – megfizetésére.

Az ügyvédi díj összegét – figyelemmel arra is, hogy az alperes és a beavatkozó is a fellebbezési ellenkérelmében a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (IM rendelet) 3. § (3) bekezdés b) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése megjelölésével, de a beavatkozó által a költségjegyzékben a 23 431 082 Ft másodfokú pertárgyérték alapul vételével kiszámítva – a bruttó 573 362 Ft-ban felszámított – az egyaránt négyoldal terjedelmű ellenkérelem elő- és elkészítéséért arányban állónak tartott – az elsőfokú ítéletben az alperes javára megítélt (a felek által nem kifogásolt) nettó 700 000 Ft 50%-ának megfelelő 350 000 + 27% áfa = 444 500 Ft-ban mérsékelve állapította meg az alperes és a beavatkozó oldalán is.

Dr. Görög Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Riczu András s.k. előadó bíró, Cogoiné Dr. Boros Ágnes s.k. bíró